Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

**TER BESLUITVORMING**

**Nota actief openbaar**
Ja

**Onze referentie**
2026-0000129880

**Datum**
17 maart 2026

**Opgesteld door**
[redacted]

**Samengewerkt met**
Ministerie van Financiën

**Bijlage(n)**
5

Aan M BZK
Van D BFR

# nota

Advies ROB Herziening verdeling gemeentefonds per 1 januari 2027

## Aanleiding

Uw ambtsvoorganger heeft, mede namens de staatssecretaris van Financiën, een adviesaanvraag aan de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) gedaan inzake de Herziening verdeling gemeentefonds per 1 januari 2027. Met de ROB is afgesproken deze adviesaanvraag in twee delen te splitsen. Het eerste deel gaat in op de methodologie en op de door ROB gestelde vragen in het Tussenbericht (d.d. 3 februari 2026; 2026-0000002311). Het tweede deel betreft de inhoudelijke kant van de verbetervoorstellen (d.d. 16 februari 2026; 2026-0000003011).

Op 1 april 2026 ontvangt u fysiek van de ROB het door u gevraagde advies aangaande de Herziening verdeling gemeentefonds per 1 januari 2027. Deze beslisnota gaat in op het ontvangst van het advies (kopje communicatie) en het aanbieden van het advies van de ROB aan de beide Kamers.

## Geadviseerd besluit

- U wordt verzocht akkoord te gaan met bijgaande brieven (bijlage 1 en 2) aan de Voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer en deze beiden, mede namens de staatssecretaris van Financiën, te ondertekenen en te verzenden.
- Bijgevoegde brieven zijn afgestemd met ambtelijk Financiën en worden parallel voorgelegd aan de staatssecretaris van Financiën.

## Toelichting

- Op 6 april 2022 is de Kamer per brief[1] door de toenmalige fondsbeheerders geïnformeerd dat is besloten tot invoering van het nieuwe verdeelmodel voor het gemeentefonds per 1 januari 2023. Zoals ook in deze brief met de Kamer gedeeld is dit model geen eindstation en zal het model continu onderhoud vragen. Met de Kamer is toen eveneens gedeeld dat de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) een onderzoeksagenda had voorgesteld en dat deze door de fondsbeheerders is omarmd. Op 7 februari 2025 is de Kamer[2] geïnformeerd over de onderzoeken die in het kader van de hier boven genoemde onderzoeksagenda zijn uitgevoerd en hoe het vervolgtraject

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2021-2022, 35925 B, nr. 21
[2] Tweede Kamer, vergaderjaar 2024-2025, 36600 B, nr. 24

verder werd vorm gegeven. De op 7 februari 2025 toegezegde onderzoeken zijn inmiddels afgerond.

- De ROB heeft op 7 oktober 2025 een Tussenbericht gepubliceerd over de verdeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds vanaf 2027. In dit Tussenbericht heeft de ROB een aantal voorstellen gedaan voor duidelijkere bestuurlijke keuzes en betere democratische verantwoording. Uw ambtsvoorganger is hier op 16 oktober 2025 middels een nota over geïnformeerd.
- Uw ambtsvoorganger heeft, mede namens de staatssecretaris van Financiën, een adviesaanvraag aan de ROB gedaan inzake de Herziening verdeling gemeentefonds per 1 januari 2027. Met de ROB is afgesproken de adviesaanvraag aangaande de Herziening verdeling gemeentefonds per 1 januari 2027 in twee delen te splitsen.
- Het eerste deel van de adviesaanvraag ROB (2026-0000002311) gaat in op de methodologie en op de door ROB gestelde vragen in het Tussenbericht (2025-0000034937). Uw ambtsvoorganger heeft op 3 februari 2026 beide Kamers geïnformeerd over dit eerste deel van de adviesaanvraag aan de ROB[3].
- Het tweede deel van de adviesaanvraag ROB betreft de inhoudelijke kant van de verbetervoorstellen (2026-0000003011). Uw ambts-voorganger heeft op 16 februari 2026 beide Kamers geïnformeerd over dit tweede deel van de adviesaanvraag aan de ROB[4].
- Naar aanleiding van deze adviesaanvragen heeft de ROB vragen gesteld (met kenmerk 2026-0000079712). Op 27 februari 2026 zijn de door de ROB gestelde vragen per mail beantwoord. Deze brief is op 13 maart 2026 ook per post verstuurd (2026-0000005579) (bijlage 4).
- Op 1 april 2026 brengt de ROB zijn advies "Herverdeling gemeentefonds 2027" uit (bijlage 3).
- Met leden van de begeleidingscommissie is op 18 maart jl. gereflecteerd op wat van belang is voor een begeleidingscommissie om goed invulling te kunnen geven aan haar rol bij inhoudelijk en technisch relatief ingewikkelde onderzoeken. In het bijzonder is aandacht geweest voor verbeterpunten.

**Communicatie**

- U ontvangt het advies op 1 april om 17.00.
- Direct na ontvangst van het advies, zal het advies aan beide Kamers worden gestuurd.
- De VNG zal naar verwachting in de tweede helft van april 2026 haar advies uitbrengen.
- Op basis van de adviezen van de ROB en de VNG zult U samen met de staatsecretaris van Financiën een definitief besluit nemen over de herziening per 1 januari 2027. De verwachting is dat u, mede namens de staatssecretaris van Financiën, eind april 2026 de Eerste Kamer en Tweede Kamer over dit besluit informeert.

[3] Tweede Kamer, vergaderjaar 2025-2026, 36800 B, nr. 17; Eerste Kamer, vergaderjaar 2025-2026, 36.600 B / 29.362, S
[4] Tweede Kamer, vergaderjaar 2025-2026, 36800 B, nr. 18; Eerste Kamer, vergaderjaar 2025-2026, 36.600 B / 29.362, T

**Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden**



*Motivering*
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

**Bijlagen**

| Volgnummer | Naam | Informatie |
|---|---|---|
| 1 | **Brief EK**: Advies ROB Herziening verdeling gemeentefonds per 1 januari 2027 | |
| 2 | **Brief TK**: Advies ROB Herziening verdeling gemeentefonds per 1 januari 2027 | |
| 3 | **Brief EK en TK bijlage 1** – Advies ROB "Herverdeling gemeentefonds 2027" | |
| 4 | **Brief EK en TK bijlage 2** - Afschrift Beantwoording aan ROB inzake de gestelde vragen n.a.v. de adviesaanvragen | |